

Algemene Beschouwingen PvdA Midden-Delfland

We bedanken het college, de wethouder financiën en de ambtenaren voor het vele werk dat geleid heeft tot de begroting 2022 e.v. Complimenten ook voor de wijze waarop de 'Begroting in één oogopslag' in beeld is gebracht. Dit geeft voor de inwoners een heel helder overzicht van inkomsten en uitgaven. Na het lezen en beluisteren van de antwoorden op de technische vragen van vrijwel alle fracties zijn wij benieuwd waar deze veelvoud van vragen toe gaat leiden. We hebben in ieder geval weer extra kennis opgedaan. Hiervoor onze dank.

Financiën

Al lijkt de begroting vooral over centenkwesies en cijfertjes te gaan, toch zijn het juist de punten erachter die de aandacht zouden moeten vragen. Desondanks wil de PvdA toch juist op de grote lijnen van het gemeentegeld de aandacht vestigen. Weliswaar is de afname van de algemene reserve minder groot dan in eerdere jaren begroot, het eigen vrije vermogen gaat toch nog steeds met 25% naar beneden. Ook zien we dat een aantal reserves die we liever zouden behouden, opgebruikt gaan worden. Natuurlijk zijn reserves bedoeld om te worden gebruikt, maar zorgelijk is het wel dat het in sommige gevallen nodig is, zoals bijvoorbeeld bij de reserve sociaal domein. Dit speelt in meer gemeenten maar waar andere gemeenten kiezen voor een pas op de plaats maakt dit college andere keuzes. We geven bijvoorbeeld meer geld aan reclame voor ons gebied uit dan andere gemeenten. We kunnen ons afvragen of dit in deze financiële situatie verstandig is. Nu gebeurt dit nog van gelden die we als compensatie gekregen hebben voor de aanleg van de A4. Maar die zijn binnen een paar jaar op. En dan?

Onze inwoners

De PvdA Midden-Delfland is blij te zien dat er een lastenverlaging komt voor wat betreft de lasten vanuit de gemeente. Zeker nu de energieprijzen zo sterk stijgen. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat het voorzieningenniveau in de afgelopen jaren is afgenomen, we denken hierbij bij voorbeeld aan de sluiting van de bibliotheek en de veranderingen in de vuilnisophaaldienst.

Doordat er voor de jongeren buiten vereniging en sport weinig te doen is en het jongerenwerk een aantal jaar geleden weg bezuinigd is, zien we de overlast door hangjongeren weer toenemen. We missen een laagdrempelige plek waar activiteiten voor jongeren en jongvolwassenen georganiseerd worden. Preventief zou dit kosten besparen voor het opruimen van achtergelaten rotzooi op hangplekken en vandalisme. Ook zorgt het voor de binding met elkaar en de gemeente.

Ouderen hebben via Welzijn Midden-Delfland goed de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten. Maar door afname van de subsidie is hier in de afgelopen periode echter een drempel opgeworpen doordat er extra kosten voor de deelnemers zijn bij gekomen. De PvdA zou graag van de andere fracties willen weten of zij de activiteiten van Welzijn Midden Delfland ook als preventief zien in het kader van de signalering van eenzaamheid en andere vormen van geestelijke en lichamelijke gezondheid.

Recreëren in Midden-Delfland

In het buitengebied zijn steeds meer mogelijkheden om te genieten van wat onze mooie gemeente te bieden heeft. Voor een deel van de bezoekers is het ontbreken van openbare- of goed toegankelijke toiletten een drempel om onze gemeente te bezoeken.

De toiletvoorziening in museum het tramstation is een mooie stap. PvdA Midden-Delfland hoopt dat er nog veel mogelijkheden bijkomen, bijvoorbeeld door het openstellen van een toilet in een publiek of privaat gebouw.

Bij het promoten van Midden-Delfland als recreatiegebied hoort ook een goed voorzieningenniveau van fiets en wandelpaden. Op veel plaatsen zijn de fietspaden te smal voor het steeds drukker wordende fiets en wandelverkeer. Ook de diverse verkeersstromen die elkaar in de weg zitten/lopen/fietsen/skaten/draven werken niet mee aan een veilige omgeving om te recreëren. Wij zijn dan ook van mening dat meer recreatieve bezoekers aantrekken kan, mits de veiligheid van inwoners en bezoekers niet in gevaar komt. De diverse, soms zware, ongelukken en de bijna ongelukken maakt dat wij een grotere stroom van bezoekers op dit moment niet zien zitten. Is het college dat met ons eens.

Qua horeca voorzieningen wordt Midden-Delfland steeds aantrekkelijker, zowel voor inwoners als voor bezoekers. Vooral in de zomer is het een genot om op één van vele terrassen te zitten. In de avond is het een ander verhaal, veel locaties zijn dan gesloten en voor horeca die langer open is wordt dan uitgeweken naar omliggende gemeenten. Ook hier zou de PvdA graag verandering in zien.

De juiste woning bouwen

De gemeente Midden-Delfland is gemiddeld gezien een rijke gemeente, althans de inwoners. De gemiddelde huizenprijs in Midden-Delfland ligt hoog en de wachttijd voor een sociale woning is lang. Doorstroming komt nog steeds moeilijk op gang en de PvdA vraagt zich af of er gesprekken worden gevoerd met ouderen over doorstroming en of deze gesprekken iets opleveren. Is er bijvoorbeeld een lijst van mensen die willen doorstromen naar één van de toekomstige bouwprojecten en kan daar t.z.t. rekening mee worden gehouden. Er moet meer gekeken worden naar alternatieve mogelijkheden om de juiste woningen te bouwen. Op onze website hebben wij aandacht besteed aan verschillende mogelijkheden en ook wensen van inwoners. Ook vinden wij transparantie erg belangrijk, laat aan inwoners duidelijk weten wat het perspectief is over één, twee of bijvoorbeeld vijf jaar. Locaties als bouwlocatie bestempelen waar het verkrijgen van grond veel moeite en tijd gaat kosten is valse hoop geven.

Stille armoede

De term 'stille armoede' is eigenlijk verkeerd gekozen. Armoede houdt zich niet stil, het werkt door in alle aspecten van een gezin. Kinderen krijgen geen 'stille' hint als ze armoedig gekleed zijn, en deurwaarders houden zich ook niet stil. Het merendeel van onze inwoners hoeft zich hier geen zorgen om te maken, maar naast deze inwoners zijn er ook inwoners die grote financiële zorgen hebben. We hebben daarvoor verschillende vangnetten tot 120% bijstandsniveau. Het effect van deze strakke grens is demotivatie om daar net boven te komen omdat dit een inkomensdaling betekent met daarbij dus extra armoede aspecten. Vooral kinderen uit lagere inkomens hebben het zwaar in een rijke gemeente. Dit levert een sociaal isolement op waar door SIRE laatst in een landelijke campagne aandacht voor gevraagd is. De PvdA zou graag zien dat er meer maatwerk komt voor inwoners met een laag inkomen of een gemiddeld inkomen met bijvoorbeeld hoge zorgkosten.

Bestaansrecht

Midden-Delfland bestaat dankzij haar open veenweidegebied. Dit gebied is zo ontstaan en wordt voor een groot deel in stand gehouden door onze boeren. Wij zien het gebied niet als recreatiegebied maar als een vitale omgeving met agrarische bedrijven, waar ook gerecreëerd kan worden. We zien dan ook veel initiatieven juist bij de boeren ontstaan om dit gebied aantrekkelijk te maken voor onze eigen inwoners en voor bezoekers uit de ons omringende dorpen en steden. Niet alle mogelijkheden en ideeën hiervoor kunnen en mogen uitgevoerd worden binnen ons rigide bestemmingsplan nu en straks in de omgevingsvisie. De PvdA pleit ervoor dat initiatieven op mogelijkheden bekeken worden en niet op onmogelijkheden.

De dorpen als visitekaartje

Natuurlijk is ons groene buitengebied in de afgelopen jaren goed voorzien van aandacht, maar daarbij is de uitstraling van het openbaar gebied in onze kernen niet meegenomen. Er zijn intussen een aantal goede beslissingen genomen voor de toekomst en deels al uitgevoerd, maar helaas zal er nog veel moeten gebeuren op het gebied van openbaar groen, wegen, fiets en wandelpaden en onderhoud van speelterreinen.

De PvdA is blij dat onze suggestie om inwoners het groen in hun omgeving te laten adopteren meegenomen is. De uitvoering hiervan om door inwoners de boomkrans te laten beplanten met 5 plantjes is een sympathiek idee. Maar het openbare groen is natuurlijk groter dan de stukjes grond rond bomen. Dit groen is niet in alle kernen even aantrekkelijk. Naast het openbaar groen is ons groene karakter ook afhankelijk van groene tuinen. Helaas zijn nog steeds veel tuinen betegeld. De PvdA is benieuwd wat de plannen van het college zijn om groene tuinen te stimuleren.

Verder staan een groot deel van de wegen al jaren op de nominatie om aangepakt te worden. Intussen gaan die straten er soms flink op achteruit, zowel wat groen als bestrating betreft. We zijn dan ook blij dat het achterstallig onderhoud van de wegen aangepakt gaat worden. Dit gaat zowel de veiligheid en uitstraling ten goede komen.

Mede doordat jongeren zich vervelen zien we steeds meer vandalisme op plekken waar jongeren bij elkaar komen. Ook het achterlaten van rommel levert steeds meer ergernis op. Dit resulteert o.a. in schoolpleinen, waar sommige speeltoestellen al lange tijd kapot zijn, waardoor de veiligheid voor de jonge kinderen geen vanzelfsprekendheid meer is en afval waar kinderen niet mee in aanraking mogen komen. Ook hier heeft de gemeente een belangrijke taak in het contact met de jongeren. We zijn blij dat via de wijkagent en buurtpreventie aandacht besteed wordt aan de gestuurde signalen. Door het gebruik van social media wordt ook de signalerende functie in de buurt versterkt.

Zorgen voor elkaar

Op het gebied van zorg en jeugdhulp is het belangrijk om steeds meer in te zetten op preventie. Hoe kun je voorkomen dat een jeugdige in een langdurig zwaar en kostbaar traject terecht komt en hoe kan een minder zwaar traject voorkomen of ingekort worden zonder dat het kind minder goed geholpen wordt. Waar eindigen de mogelijkheden van de ouders/verzorgers en waar begint de professionele zorg. Dit zijn lastige vragen waarbij wij eigenlijk alleen kunnen zeggen dat we blijven meedenken en blijven monitoren. Samen met de andere fracties en samen met het college en de betreffende ambtenaren. Zorgen doe je voor elkaar en met elkaar, net als het zorgen voor betaalbare zorg ook in de toekomst.

Duurzaamheid

We maken goede stappen op het gebied van duurzaamheid. We willen graag dat iedereen in de gemeente mee gaat doen zodat we als Midden-Delfland een duurzame gemeente blijven. We moeten daarbij goed omgaan met initiatieven van onze inwoners. Zonder onze inwoners kunnen we ook niet de gestelde doelen behalen.

Bereikbaarheid

Onze gemeente wordt door snelwegen en doorgaande wegen doorsneden. Een deel van de doorgaande wegen loopt ook dichtbij de dorpen en levert geluidsoverlast en uitstoot van fijnstof op. Tegelijkertijd willen we bereikbaar zijn. Hiervoor is een goed ov-netwerk van belang. Kan dit niet met regulier vervoer dan moeten we blijven strijden voor bijzondere vervoersvormen. Ook moeten we blijven strijden voor niet meer schade aan ons gebied door nutteloze verbredingen van (snel)wegen. En mocht dit toch onvermijdelijk zijn dan is strijden voor compensatie onze laatste optie.

Veiligheid

Veiligheid is misschien wel het meest brede onderwerp van de begroting. Veilig wonen, werken, recreëren, een veilige omgeving op weg en op school maar ook thuis. Een omgeving waar je jezelf kunt zijn ongeacht afkomst, religie, geaardheid of maatschappelijke status.

Midden-Delfland ligt ingesloten tussen steden en toegangswegen, de laatste zijn niet alleen toegangs- maar ook vluchtwegen. Als gemeente met een grote oppervlakte, met veel landbouw, stille weggetjes en locaties waar weinig mensen komen is dit een aantrekkelijk gebied voor ondermijnende activiteiten.

De verschillende aspecten van veiligheid vragen om een verschillende aanpak. Preventie is ook bij het onderwerp veiligheid van groot belang. Een veilig Midden-Delfland creëren we met elkaar. Met professionals op veiligheidsgebied zoals de wijkagenten en BOA's maar ook binnen de maatschappelijke teams, de beslissers, de beleidsmakers, de groep mensen die beleid uitvoeren maar vooral ook samen met de inwoners. Met elkaar zorgen voor een veilige leefomgeving.

De PvdA Midden-Delfland hoopt met deze algemene beschouwingen een bijdrage te leveren aan de discussie die onze mooie gemeente financieel stabiel, veilig, duurzaam en vitaal de volgende collegeperiode in zal leiden.